

DOSSIERNo.: OD 550

NAAM: G.S. III VOOR DEN OORLOG

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
31.3.47	C.	9.4.47									
9.4	4.	10.4.47									
10/12	DIS	10/12									
19/2-48	4	19/2-48									
8/5	H/acc	27/11									
24/10	N.	29/10									
24/10	no	26/10									
30 NOV. 1954		27 DEC 1954									
21 OCT. 1959	Doc/N	23 OCT. 1959									
13 feb. 1964	KEB	4 FEB. 1964									
6 MEI 1968	KA	9 MEI 1968									
6 SEP. 1969	Red/ci	25 NOV. 1969									
25 AUG. 1970	CA	23 DEC. 1970									
23 DEC. 1970	EATB	27 SEP. 1971									
15 OKT. 1971	H/acc	15 OKT. 1971									

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 550

NAAM: G.S. III VOOR DEN OORLOG

1. Gezien. Opleggen.

8.4.1947.

C/P

W

2. *Opmerking. Kopie K.O. 2.9.1947. etc.*

3. Het door gen. majoor van Hilten in zijn verslag van 10.12.1947 kenbaar gemaakte oornemen tot beschrijving van de geschiedenis van f.S. III is halverwege versand. Bij de sectie heeft geschiedenis van de f.S. zijn met enkele gegevens binnen gekomen als reactie op de verzonden brieven, maar van uitwerking daarvan is niets meer gekomen. Dit bleek mij tijdens mijn onderzoek aldaar, ter plekke van het verzamelen van gegevens ter vervulling van de mij verzochte opdracht.

H.K. 9.5.47

29 Januari

B. 26597.

2.

II. IV.2.

G.3852/47.

18 Dec.1947.

Inlichtingendienst.

UITGEBREKT

XXXX
XXXX

GEHEIM.

OPGELEED

Onder terugzending der bijlagen van Uw bovenaan -
gehaald schrijven heb ik de eer U hierna mijn mening omtrent de
daarin behandelde aangelegenheid te doen kennen.

Door het Hoofd van de Sectie G 8 (Krijgsgeschiedenis)
van de Generale Staf wordt het wenselijk geacht verschillende ge-
gevens, welke door GS III van 1913 af tot 14 Mei 1940 zijn ver-
zameld - zowel wat betreft de buitenlandse als de binnenlandse
inlichtingendienst - ten behoeve van de geschiedschrijving vast
te leggen, met het voorbehoud dat deze gegevens niet zullen wor-
den gepubliceerd.

Ik kan mij voorstellen, dat bepaalde gegevens, waar-
over de Generale Staf in genoemd tijdperk de beschikking heeft
gekregen en die om hun uitzonderlijk belang waard zijn voor de
historie te worden bewaard, inderdaad behoren te worden vastge-
legd. Ik zou hierbij echter onmiddellijk willen opmerken, dat het
vastleggen niet zonder meer behoort plaats te vinden, doch de ter
beschikking staande en in aanmerking komende gegevens tevoren
aan het oordeel van deskundigen op het gebied van "security" be-
horen te worden onderworpen.

Behoudens in de zeer bijzondere gevallen, hiervoor
genoemd, kan ik mij niet verenigen met de opvatting, dat zaken
van deze aard behoren te worden vastgelegd, omdat dit ten gevolge
kan hebben, dat zij ter kennis komen van personen, die daarvan een
verkeerd gebruik zouden maken.

Verwerpelijk acht ik het systeem, waarbij al degenen,
die in de loop der jaren bij GS III werkzaam zijn geweest, feiten,
omstandigheden en misschien werkmethoden ter beschikking stellen
van personen, die op dit terrein niet of slechts ten dele geb-
rienteerd zijn en begrijpelijkerwijze onvoldoende "security"
minded" zijn. Men behoort ten aanzien van zaken, welke de in-
lichtingendienst betreffen, vóór alles het principe te huldigen,
dat iemand voor wie de wetenschap van bepaalde feiten niet
strikt noodzakelijk is, daarmee ook niet mag worden bezwaard.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
namens deze:

De Heer Hoofd der Sectie G 3b
van de Generale Staf,
Julianakazerne,
's-GRAVENHAGE.

J.G.Crabbendam.

C. V. D.

C
Vriezenveen, 29 Maart 1947.

Br.No.69/-47-Geheim.

Onderwerp: "Notaris Kruisinga te Vriezenveen."

Uw schrijven No.C.133/IV/'45. Geh.
dd.22 Maart 1947.

Naar aanleiding van Uw bovenaangehaald schrijven, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge beleefd het volgende te berichten.

De volledige naamsopgave van Notaris kruisinga luidt:

D 550 K R U I S I N G A , J a n C h r i s t i a a n M a r i u s ,
geboren 8 April 1895 te Den Helder, wonende Wijk 3 - 372 te Vriezenveen,

Genoemde notaris is een goede kennis van mij, aangezien ik bijna gedurende de geheele bezetting illegaal met hem heb samengewerkt. Hij heeft daarbij groot risico gelopen en stond in dien tijd alom als zeer pro-Engelsch bekend. Zijn werk voor G.S.III. was dan ook oorzaak dat hij onmiddellijk na de bezetting werd gearresteerd en een maand gevangenschap onderging te Münster.

Ook was hij destijds lid van de Vrijmetselarij, doch verklaarde mij voor dit lidmaatschap bedankt te hebben, omdat er teveel met "godsdienst" gezeurd werd. Uit een van zijn laatste gesprekken met mij maakte ik op, dat hij voor kort nog een bezoek had gebracht aan het kantoor van "De Vrije Katheder" te Amsterdam, alwaar hij een langdurig onderhoud heeft gehad. Hij is geen man, die ons land opzettelijk ook maar de minste schade zal berokkenen, doch kan meer beschouwd worden als een idealist en humanist, Tot zijn vrienden kunnen gerekend worden Dr. Bre-
D 550
kvet uit Arnhem, Prof Cannegieter (voormalig Directeur van het K.N.M.I. te de Bilt) en den schrijver en journalist Anthony van Kampen, verbonden aan de Uitgeverij v.h. C.de Boer te Amsterdam. Tijdens de bezetting schreef deze notaris een zeer omvangrijk dagboek, hetwelk ter beschikking is gesteld van het Bureau voor Oorlogsdokumentatie.

A F S C H R I F T.

MINISTERIE VAN OORLOG
CHEF VAN DE GENERALE STAF
SECTIE G 8 (Krijgsgeschiedenis).

No. G 8/1194.

's-Gravenhage, 10 December 1947.
Kanaalweg 2, telef. 557566.

Onderwerp: Inlichtingendienst.

De archieven van de inlichtingendienst v.d. Generale Staf, welke in hoge mate de moeite zouden lonen voor een geschiedkundig onderzoek naar belangrijke onderwerpen, zowel op militair als op politiek gebied, zijn op 14 Mei 1940 verbrand, opdat deze niet in 's vijands handen zouden vallen.

Het wordt door mij nodig geacht verschillende gegevens van G.S.III, sedert de instelling in 1913, weder vast te leggen voor de historie, zonder het in mijn voor-nemen ligt deze te publiceren.

Voor het gehele arbeidsveld, dat deze afdeling be-streek, zowel wat de buitenlandse inlichtingen dienst betreft als van de binnenlandse veiligheidsdienst, zijn gegevens welkom.

Daartoe wend ik mij tot degenen, die in de loop der jaren bij G.S.III werkzaam zijn geweest. In de eerste plaats is gehoord de Lt-Generaal b.d.H.A.C.Fabius, die op mijn verzoek een memorandum heeft samengesteld, dat verder uitgewerkt zal worden.

Ik moge U verzoeken mij te willen berichten of U gegevens nopens Uwe werkzaamheden bij G.S.III in het kort zoudt willen samenstellen, dan wel ons mondelinge gegevens op vraagpunten wilt verschaffen, hetzij op mijn bureel dan wel, indien U daaraan de voorkeur geeft, ten Uwent aan een tweetal officieren van mijn staf, die in het bijzonder belast zijn met het samenstellen van een résumé, dat aan de latere geschiedenschrijver als hand-leiding kan dienen om bepaalde feiten naar waarheid te kunnen beoordelen.

DE GENERAAL-MAJOR b.d.
Hoofd Sectie G 8,
w.g.D.A. van Hilten.

AAN
De Hoogedelgestr. Heer T.S. Rooseboom
Toegev. Hoofd Afd. Inl. Binnenl.
Julianakazerne.

MINISTERIE VAN OORLOG
CHIEF GENERALE STAF

OPGELEGD

AANTEKENINGEN behorende bij:
Sectie G 3 B
Nr.-G. 3852/47 /47

Volgno.
22 DEC 1947
ACD/26597

Ingekomen:

In behandeling bij: G. 3 B

BUREAU B

23-12-47

In handen gesteld van het
Hoofd van de C.V.D. met beleefd verzoek
wel zijne mening te willen doen kennen, om-
trent het te schrift stellen van onderwer-
pen op politiek gebied en de binnenlandse
inlichtingsdienst.

's Gravenhage, 18 December '47
Hoofd Sectie G 3 B,
De Kolonel van de Gen. Staf,

P.M.H. Tielens

(P.M.H. Tielens)

C.V.D.

(In aanr. van H. van C. v. d. ...)

AANSCRIJF.

AANTEKENINGEN behorende bij:

Nr.G. 8/1194 10 Dec.1947.

In behandeling bij: G.3 B.

's-Gravenhage, 18 December 1947.

In handen gesteld van het Hoofd van de Sectie G 3 B. met verzoek wel te mogen vernemen, of er geen bezwaren bestaan tegen het te schrift stellen van zaken betreffende binnenlandse inlichtingendienst.

De Luit.Kolonel b.d.

w.g.T.S.Rooseboom.

In een gesprek met hem bracht ik het onderwerp op het door hem aan mij ter beschikking gestelde rapport over G.S.III, welk rapport door mij aan U.H.E.G. bij mijn schrijven van 6 Augustus 1946, No.11/'46.Geheim. werd toegezonden.

Ten aanzien hiervan verklaarde hij nooit meer iets gehoord te hebben van de heeren, vermeld in dit rapport.

Aanvankelijk had hij nog wel het plan gehad weer connecties met hen aan te knopen, doch hij heeft dit achterwege gelaten, omdat hij niet overtuigd is of deze heeren wel "Goed" waren.

Uit de gesprekken, die ik in de loop van den tijd met den notaris gehad heb, heb ik nooit kunnen opmaken, dat hij zich weer bezig hield met het verzamelen van inlichtingen

J.

A a n
den Heer Hoofd van den

C. V. D.

'S-GRAVENHAGE.

22 Maart

7.

C.133/IV/'45.

GEHEIM

vL. RD. 2x

11/'46 Geheim

6 Augustus 1946.

Notaris Kruisinga.

Naar aanleiding van Uw bovenaangehaald schrijven, verzoek ik U mij - zoo mogelijk - te berichten of Notaris Kruisinga voor de in Uw brief genoemde werkzaamheden nog steeds belangstelling heeft.

In dat geval zou ik het zeer op prijs stellen, indien U mij zoudt berichten, in samenwerking met wie(n) hij die op het oogmerk uitvoert.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
namens dezen:

Bz

Aan den Heer J.F.Jansen
Wijk III no.377
te VRIEZENVEEN.

J.G.CRABBENDAM.

Coll.: *AP.*

terug aan A.C.D.

t.a.v. Hr. Noyon

1. De door Notaris Kruisinga gewaakte fouten bij het vervoer van de G.S. stemmen rollen worden niet betoogd, ook wij daarop criticeren. Als voortzetting bevat dit dossier dus geen nieuw.
2. De "gedachte samenstelling" van het dossier O.D. 297 (huidige organisatie van G.S. III) is niet bekend. Hoe deze samenstelling ook worden zal, zal het wel van belang zijn te controleren welke "oude" figuren, heden ten dage weer optreden. Waar in de nasage van dit rapport diverse namen van het oude G.S. III worden genoemd, lijkt het mij wenschelijk deze op informatiebureaus te verwijzen, met verwijzing naar het rapport. Het laatste zou dan op deze kunnen worden als O.D. (naam bv. de - ultra, ultra geheim Titel van kunnen zijn: "G.S. III's lack of security mindsets and former sense").
3. De aandacht wordt gericht op de acties van Hoofd Afd. C omtrent de wenschelijkheid van meerdere insluitingen over Kruisinga's huidige interesse.

17. 3. 47

[Handwritten signature]

Gelicht int OD 297.
"Afschermingsdienst Loper."

Per OD naar C.

T a v. Hr Loper.

1. Titel van bovengenoemd OD wordt 7.2.7.
gewijzigd.
2. Dit stuk houdt verband met de gedachte samenstelling van OD 297,
nl. landige organisatie van JS III.
3. Gaarne uw advies, wat met inlijpende
stukken gebeuren moet.

14/3/47

Noyen